

Een venster op de hemel

Christelijk leraarschap in de lespraktijk

DR. EWALD MACKAY

De vensters staan open!

Ewald Mackay, *Een venster op de hemel. Christelijk leraarschap in de lespraktijk*, De Banier, Apeldoorn 2014, 247 blz., prijs € 14,95, paperback.

In de klas verbinding leggen tussen confessie en professie, daar wil Mackay docenten met zijn nieuwste boek bij helpen. Hij heeft zijn boek opgedeeld in twee delen. In deel I geeft hij een theoretische verkenning weer. Op een aansprekende manier verwoordt hij de verlegenheid die veel leerkrachten ervaren met betrekking tot het leggen van de verbinding tussen confessie en professie. De oorzaak van deze verlegenheid is volgens hem het dualisme dat onze gereformeerde gezindte is binnengeslopen. Dit houdt in dat reformatorische leerkrachten, hoewel ze Gods Woord en de gereformeerde belijdenisgeschriften onderschrijven, er weinig in slagen dit door te laten werken in hun dagelijkse lespraktijk. Zo ontstaan twee werelden: die van God en Zijn Woord en die van het leven van alledag. Een aspect van dit paraplubegrip ‘dualisme’ benoemt Mackay als ‘geloofsdualisme’ (42). “Hoe kun je geloof en vakinhoud met elkaar verbinden als je het geloof zelf mist?” (43). Dit grote dilemma ervaart de een als zeer pijnlijk en die persoon komt daardoor in de nood, maar de ander neemt zijn onbekeerdheid min of meer voor lief en spreekt vanuit een ‘historisch geloof’ vooral over de uiterlijke kanten van het geloof (43). Een aangrijpende werkelijkheid.

Voor dit dualisme, waarvan geloofsdualisme een aspect is, biedt Mackay een alternatief: het monisme. Dit heeft volgens hem alles te maken met ‘schouwen’, zien in Zijn licht. “Dan zoeken wij niet wat voor ogen is, maar dan zoeken wij de ziel” (56). Monisme is wandelen in eenheid des levens, in afhankelijkheid van God. Door de gespreksvragen aan het eind van deze hoofdstukken helpt hij de lezer na te denken over de thematiek en zichzelf te bevragen op de praktijk hiervan in eigen lespraktijk. Is mijn onderwijzen dualistisch of monistisch? Spreek ik alleen over de uiterlijke kant van het christen-zijn of zing ik Gods lof in het onderwijs? Vragen die het waard zijn om overdacht te worden; en dat niet alleen door docenten, maar ook door studenten: “Christus verlost niet alleen van onze schuld, maar ook van de waan van de dag. Hij opent vensters op de hemel” (230). De beschrijvingen die Mackay geeft zijn herkenbaar, dingen die vragen oproepen in je omgeving worden verklaard *en* roepen verlangen op naar de verandering die monisme heet: overal en altijd leven uit Christus.

Na dit inleidende deel laat Mackay in deel II verschillende docenten aan het woord. In opeenvolgende hoofdstukken wordt het onderwijs op de basisschool, de middelbare school en de lerarenopleiding van Driestar Educatief onder de loep genomen. Hoe brengen docenten vensters op de hemel aan in hun klas? Prachtige voorbeelden worden hier beschreven en ik wil dan ook een ieder die lesgeeft, aanmoedigen om hier kennis van te nemen. Iets delen van verwondering over schepping en Schepper; “heb ik daarmee een venster geopend voor de klas? Ik denk het niet. De vensters staan open. Hemel en aarde hebben altijd contact met elkaar” (152). “Het resultaat? Uiteindelijk weet je dat als docent niet. Lesgeven is zaaien aan alle wateren” (159).

Voordat ik het boek in handen had, hoopte ik dat Mackay ook het universitair onderwijs onder de loep zou nemen. Tijdens het lezen kwam ik er echter achter dat dit zijn doel niet was: hij heeft bij het beschrijven van vensters op de hemel het christelijk onderwijs op het oog. In wetenschappelijk onderzoek is het de gewoonte om aan het eind van een artikel aanbevelingen te doen voor

vervolgonderzoek; dat zou ik voor dit boek ook willen doen. Ik zou graag een vervolg op dit boek lezen dat gaat over het openen van vensters op de hemel in een seculiere onderwijsomgeving. Hoe kan een christelijke docent op een onchristelijke universiteit of middelbare school vensters openen op de hemel? Of geldt hiervoor *wel* dat bidden voor het eten, je afspraken nakomen, netjes gekleed gaan en anderen met respect behandelen de enige manieren zijn om uiting te geven aan monisme? Deze aanbeveling betekent niet dat dit boek niet voldoet. Ik vond het heel interessant om kennis te nemen van Mackay's visie op christelijk onderwijs en ik sta er ook van harte achter. Wat ik met mijn aanbeveling wil zeggen is: het smaakt naar meer! Kunnen we ook vensters openen op de hemel van onze God voor leerlingen en studenten die niet geloven dat Hij bestaat?

Alissa van den Berg